

Note by EIC

3 พฤษภาคม 2011

การเปลี่ยนแปลงภาษีนำเข้าของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จะกระทบต่อผู้ผลิตในไทยแค่ไหน?

ผลกระทบต่อผู้ผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จากการปรับลดอัตราภาษีนำเข้าจากการทำ FTA คงมีไม่มากนัก เนื่องจากความแตกต่างของประเภทสินค้าระหว่างผู้ผลิตในประเทศและการนำเข้า

FTA กว่า 10 ฉบับที่มีผลบังคับใช้ไปแล้ว ยังไม่ส่งผลกระทบต่อภาพรวมการนำเข้าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากนัก เนื่องจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จากประเทศคู่ค้า FTA มีสัดส่วนของมูลค่านำเข้าไม่ถึง 1 ใน 5 เท่านั้น ปัจจุบันประเทศไทยได้ตั้งกำแพงภาษีนำเข้าสินค้าประเภทเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ผ่าน WTO ไว้ตั้งแต่ 54-60% นับเป็นอัตราที่ค่อนข้างสูงมาก แต่ภายหลังจาก FTA มีผลบังคับใช้แล้ว อัตราภาษีนำเข้าจะปรับลดลงเหลือ 0% อย่างไรก็ตาม อัตราภาษีนำเข้าของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ปรับลดลงมาไม่น่าจะส่งผลกระทบต่อภาพรวมการนำเข้าสินค้าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เท่าไรนัก เนื่องจากสัดส่วนการนำเข้าของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จากกลุ่มประเทศที่ไทยทำ FTA ไว้มีสัดส่วนราว 18% หรือคิดเป็นมูลค่า 45 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (รูปที่ 1) จากมูลค่านำเข้าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทั้งหมด 247 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี 2010 โดยเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นำเข้าจากประเทศคู่ค้า FTA ส่วนใหญ่ คือเบียร์จากกลุ่มประเทศอาเซียน และไวน์จากออสเตรเลีย

ทั้งนี้ ควรจับตาการเจรจา FTA ไทย - สหภาพยุโรป ที่กำลังจะมีขึ้นในอนาคต ซึ่งมีสัดส่วนกว่า 3 ใน 4 ของมูลค่านำเข้าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทั้งหมดของไทย ปัจจุบันมูลค่านำเข้าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จากสหภาพยุโรปมีมูลค่าสูงถึง 184 ล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือคิดเป็นสัดส่วนราว 74% ของมูลค่านำเข้าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทั้งหมด ซึ่งถือเป็นตลาดสินค้านำเข้าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ใหญ่ที่สุดของไทย และเป็นที่มาของข้อถกเถียงในการเจรจา FTA ไทย - สหภาพยุโรป ในประเด็นของความเหมาะสมในการนำเข้าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เข้าไปรวมอยู่ในกลุ่มสินค้าที่จะมีการปรับลดภาษี โดยประเภทของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ไทยนำเข้าจากสหภาพยุโรปมากที่สุดคือ วิสกี้ ซึ่งคิดเป็นมูลค่าสูงถึง 141 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ลำดับรองลงมาคือไวน์ซึ่งคิดเป็นมูลค่าราว 17 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

จากผลของ FTA ไทย - สหภาพยุโรป ราคาขายของสุรานำเข้ามีโอกาสปรับลดราว 50-100 บาทต่อขวด ส่งผลให้ผู้บริโภคดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากขึ้น เมื่อพิจารณาจากราคาขายของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (รูปที่ 2) พบว่าสุรานำเข้าจากสหภาพยุโรปจะมีราคาสูงกว่าสุราที่ผลิตในประเทศประมาณ 1.5 - 2.5 เท่า โดยจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีคุณลักษณะเดียวกันและระดับสินค้าใกล้เคียงกัน หากผลิตในประเทศจะมีราคาขายประมาณ 300 บาท แต่ราคานำเข้าจะอยู่ที่ราว 500 บาท หากมีการปรับลดอัตราภาษีนำเข้าให้เหลือ 0% ราคาของสุรานำเข้าจะลดลงมาราว 50 - 100 บาท ทำให้ส่วนต่างของราคาสุราที่ผลิตในประเทศและสุรานำเข้าใกล้เคียงกันมากขึ้น แม้ว่าราคาสุรานำเข้ายังคงขายที่สูงกว่าสุราที่ผลิตในประเทศ แต่ผู้บริโภคยังคงมีโอกาสเลือกซื้อสุรานำเข้ามากยิ่งขึ้น เนื่องจากคนไทยมีพฤติกรรมการดื่มที่ค่อนข้างสูงมากโดยเปรียบเทียบกับประเทศในเอเชียด้วยกัน (รูปที่ 3) และนิยมบริโภคสุราราคาถูกมากกว่า ดังนั้นการดื่มสุราของคนไทยจึงมีแนวโน้มที่จะบริโภคสูงขึ้นกว่าเดิม

อย่างไรก็ตามสุรานำเข้าก็ยังคงมีสัดส่วนเพียง 3-4% ของปริมาณการจำหน่ายทั้งหมด จึงไม่ส่งผลกระทบต่อผู้ผลิตมากนักในระยะสั้น แม้ว่าการนำเข้าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จะขยายตัวสูงกว่าปริมาณการจำหน่ายเครื่องดื่ม

แอลกอฮอล์¹ แต่เมื่อพิจารณาจากปริมาณนำเข้าและการจำหน่ายของปี 2010 แล้ว พบว่ามีการนำเข้าเพียง 80 ล้านลิตร จากปริมาณการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทั้งหมดในประเทศไทยที่ 2,439 ล้านลิตร คิดเป็นสัดส่วนเพียง 3-4% ของปริมาณการจำหน่ายทั้งหมด ถึงแม้ว่าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นำเข้าส่วนใหญ่จะเป็นจำพวกบรันดี้หรือไวน์ที่มีราคาสูงกว่าเบียร์หรือเหล้าขาวที่ผลิตในประเทศก็ตาม หากพิจารณาโดยคร่าวๆ จากราคาของบรันดี้ที่มีราคาแพงกว่าเบียร์ราวๆ 7-10 เท่าแล้ว ก็ยังคงพบว่ามูลค่าของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นำเข้าก็ยังแตกต่างจากมูลค่าการจำหน่ายในประเทศอยู่อีกมาก

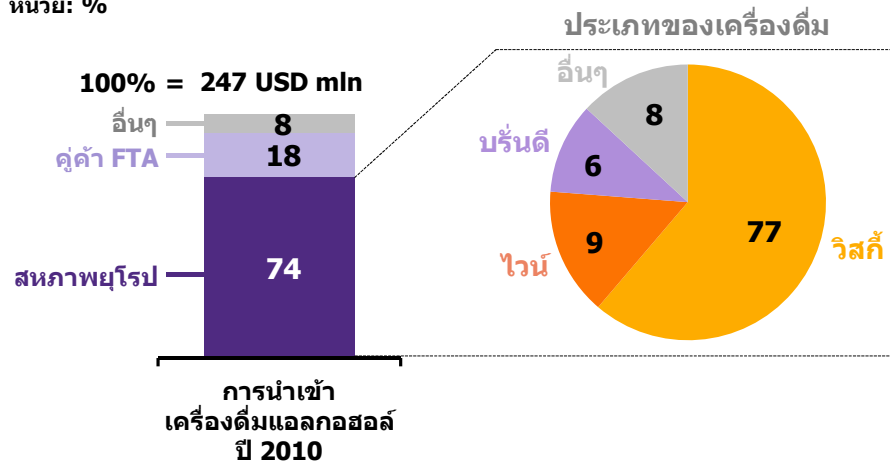
Implication

- **การเปลี่ยนแปลงของภาษีนำเข้าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ส่งผลกระทบต่อผู้ผลิตไม่มากนัก** ผู้ผลิตส่วนใหญ่ของไทยจะเป็นผู้ผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ประเภทเบียร์หรือเหล้าขาว ซึ่งเป็นสินค้าคนละประเภทกันกับสุรานำเข้า จึงทดแทนกันได้ไม่มากนัก ดังนั้นเมื่อพิจารณาจากมุมมองของการแข่งขันแล้ว หากมีการปรับลดอัตราภาษีนำเข้าจึงไม่น่าส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการไทยมากนัก ในขณะที่ผู้บริโภคกลับมีโอกาสที่จะดื่มสุรามากยิ่งขึ้น เนื่องจากพฤติกรรมของคนไทยนั้นนิยมบริโภคสุราราคาถูกอยู่
- **จับตาการปรับโครงสร้างภาษีสรรพสามิตซึ่งเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อทั้งผู้ผลิตและผู้บริโภค** มีโอกาสจะเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการเก็บภาษีสรรพสามิตได้ในอนาคต เนื่องจากการเลื่อนการปรับโครงสร้างที่เดิมตั้งเป้าจะปรับเปลี่ยนภายในระยะเวลาอันใกล้ ซึ่งจะส่งผลกระทบโดยตรงต่อทั้งผู้ผลิต ผู้นำเข้า และผู้บริโภค โดยผู้ผลิตและผู้นำเข้าจะต้องเป็นผู้จ่ายภาษี และจำเป็นต้องปรับการผลิตจากโครงสร้างภาษีที่เปลี่ยนแปลงไป ส่วนผู้บริโภคจะได้รับผลกระทบจากราคาขายของสินค้าที่แพงขึ้น อย่างไรก็ตาม เนื่องจากไทยยังคงมีการลักลอบนำเข้าสุราอยู่ ผู้บริโภคมีโอกาที่จะหาซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ไม่ผ่านการเสียภาษีสรรพสามิตได้

รูปที่ 1: เครื่องดื่มแอลกอฮอล์นำเข้าจากสหภาพยุโรปกว่า 3 ใน 4 ขณะที่คู่ค้า FTA มีสัดส่วนไม่ถึง 1 ใน 5

สัดส่วนการนำเข้าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตามประเทศคู่ค้าของไทย

หน่วย: %

ที่มา: การวิเคราะห์โดย SCB EIC จากข้อมูลของ กระทรวงพาณิชย์

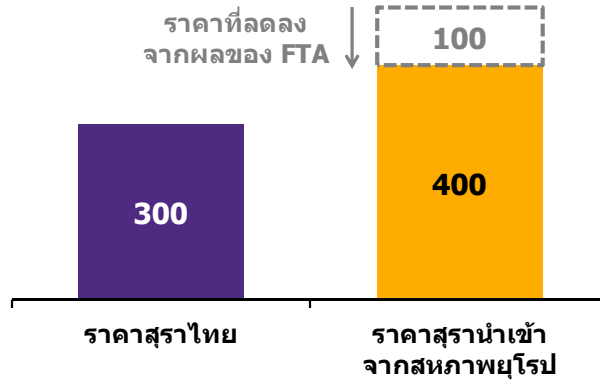
¹ อ้างอิงจาก กรมสรรพสามิต และรายงานสถานการณ์สุราประจำปี พ.ศ. 2553 จัดทำโดย ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา

This information enclosed herewith is intended for discussion purposes only. Although the information provided herein is believed to be reliable, SCB makes no representation as to the accuracy or completeness of such information or otherwise provided by SCB. Prior to acting on any information contained herein or proceeding with a transaction which may arise as a result of this material, the recipients must determine the risks and merits, including legal, tax, and accounting characterizations and consequences, without reliance on SCB. SCB does not provide tax, legal or accounting advice and do not warrant the advice provided by others.

รูปที่ 2 ถึงแม้ว่าอัตราภาษีนำเข้าจะลดลงด้วยผลของ FTA ก็ตาม คาดว่าสุรณำเข้าจากสหภาพยุโรปยังคงราคาสูงกว่าสุราผลิตในประเทศไทยอยู่

ราคาของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ผลิตในไทยและนำเข้าจากสหภาพยุโรป

หน่วย: บาท

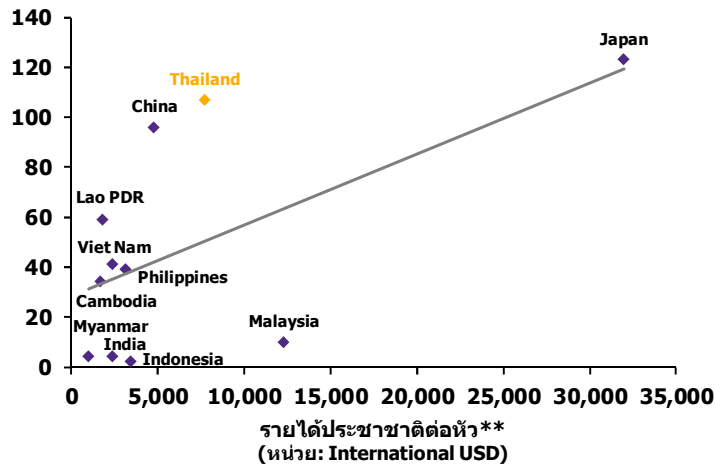

ที่มา: การวิเคราะห์โดย SCB EIC จากข้อมูลของ กรมศุลกากร และ World Trade Organization: WTO

รูปที่ 3: การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของไทยสูงกว่าประเทศอื่นๆ ในเอเชียมาก

ปริมาณการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์*

หน่วย: กรัมต่อคนต่อวัน

* ข้อมูลล่าสุดเฉลี่ยของปี 2005-2007

** รายได้ประชาชาติต่อหัวเป็นค่าที่ปรับตาม Purchasing Power Parity: PPP ซึ่งเป็นข้อมูลเฉลี่ยปี 2005 - 2007

ที่มา: การวิเคราะห์โดย SCB EIC จากข้อมูลของ International Monetary Fund: IMF และ Food and Agriculture Organization: FAO

โดย : เอกสิทธิ์ กาญจนานิพนธ์กุล (ekasit.kanchanapinyokul@scb.co.th)

EIC | Economic Intelligence Center

This information enclosed herewith is intended for discussion purposes only. Although the information provided herein is believed to be reliable, SCB makes no representation as to the accuracy or completeness of such information or otherwise provided by SCB. Prior to acting on any information contained herein or proceeding with a transaction which may arise as a result of this material, the recipients must determine the risks and merits, including legal, tax, and accounting characterizations and consequences, without reliance on SCB. SCB does not provide tax, legal or accounting advice and do not warrant the advice provided by others.